

Denkbeelden over verslaving

Het morele model

Verslaving is in dit model een zwakke wil of morele zwakte. Verslaafden zijn zondig of schuldig. De aanpak van verslaving ligt voornamelijk bij politie en justitie.

Het farmacologische model

Het farmacologische model gaat geheel uit van de stof. De werkzame stof maakt dat mensen verslaafd raken en zorgt voor tolerantie. De aanpak houdt in dat dat men voorkomt dat mensen in aanraking komen met de stof.

Het psychiatrische model

Het psychiatrische model ziet verslaving als een symptoom van een onderliggende stoornis. De aanpak moet gericht zijn op het wegnemen van de stoornis.

Het sociale model

Verslaving wordt in het sociale model gezien als een uiting van de verstoorde relatie tussen mensen, door maatschappelijke oorzaken of door stress hierover. De focus van de aanpak is gericht op de sociale setting en/of de maatschappij.

Het medische model

Verslaving is een lichamelijke aandoening binnen het medische model. De oorzaak ligt in een lichamelijke overgevoeligheid. Behandeling richt zich op volledig stoppen met gebruik (abstinentie). Verslaafden blijven altijd verslaafd, gebruik is voor hen niet meer mogelijk.

Het gedragstherapeutische model

Binnen het gedragstherapeutische model is aangeleerd gedrag de basis van verslaving. De positieve effecten van roken nodigen uit tot herhaald gebruik, meer dan vroege ervaringen uit de jeugd. Aanpak focust op het aanleren van ander gedrag dan het verslavingsgedrag. De kortdurende therapie (4 of 10 gesprekken) in de verslavingszorg is gebaseerd op dit model. Ook de online zelfhulpprogramma's en de online behandeling zijn op dit model gestoeld.

Het bio-psychosociale model

Het bio-psychosociale model zoekt de verklaring in een samenhangende set van factoren, zoals:

- Een biologische gevoeligheid
- Stoornissen in de persoonlijke ontwikkeling,
- Maatschappelijke factoren.
- De aanpak maakt gebruik van medicatie, psychotherapie en verbetering van sociale omstandigheden.

Het hersenziekte model

Het hersenziekte model ziet verslaving als een hersenziekte.

De hersenen van verslaafden functioneren anders. Door roken wordt het beloningscentrum geprikkeld en dit kan leiden tot persistente veranderingen in de hersenen. Medicatie is het belangrijkste aangrijpingspunt van de behandeling.

Het aanvaardingsmodel

Het aanvaardingsmodel ziet verslaving als een aandoening die men moet accepteren.

Men richt zich op het beperken van de schade door het gebruik. Behandeling van de verslaving wordt als zinloos beschouwd.